

แผนการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๒

โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

คำนำ

การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่และบุคลากรของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถสนองนโยบายรัฐบาลในการ ป้องกันการทุจริตในภาครัฐ การทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอ ที่แท้จริงได้ยากการวิเคราะห์ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ

โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคีตระหนักในการป้องกันการทุจริต จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในโรงเรียน โดยคัดเลือกกระบวนการ จำนวน ๑ กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ (๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ รวมทั้งกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในโรงเรียน และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

พฤษภาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
ความหมาย	๑
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	
การระบุความเสี่ยง	๒
การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๓
เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๓
การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๕
แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากร อันเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ด้วยการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาในองค์กรนับเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑. Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาแล้ว สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒. Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อให้ตรวจพบตั้งแต่เริ่มแรก และมี

กระบวนการยับยั้งระดับความเสี่ยง

๓. Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Know Factor) ต้องหลีกเลี่ยง

ด้วยการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริต

๔. Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันไว้ล่วงหน้าในประเด็นที่ไม่ปรากฏมาก่อน เป็นการประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

ความหมาย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ด้าน ดังนี้

- ๑) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
- ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์เริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการปฏิบัติงาน อธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต

๑) การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

Known Factor (เกิดขึ้นแล้ว)	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมาย ได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดขึ้นตามที่เคยมีประวัติอยู่แล้ว
Unknown Factor (ยังไม่เกิดขึ้น)	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

โรงเรียนประเมินความเสี่ยงทางทุจริต ด้าน

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ ทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ

“การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

ตารางที่ ๑ แสดงระบุความเสี่ยงการทุจริต

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		เคยเกิดขึ้นแล้ว	ยังไม่เคยเกิดขึ้น
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี		✓

๒.)การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยง มีรายละเอียด ดังนี้

๑. สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

๒. สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังใน

ระหว่างปฏิบัติงานตามปกติและควบคุมดูแลได้

๓. สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงาน ตามหน้าที่ปกติ

๔. สถานะสีแสด : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรภายนอก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจนและกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	✓			

๓) เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

(๑) ระดับความจำเป็นในการเฝ้าระวัง มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรม/ขั้นตอนหลักที่สำคัญ (MUST) หมายถึง มีความจำเป็นสูงมากในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต และต้องทำการป้องกัน (ไม่ดำเนินการไม่ได้) ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- กิจกรรม/ขั้นตอนรองของกระบวนการงาน (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นไม่สูงต่อการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

(๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้อง ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรม/ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น มีผลกระทบต่อกระบวนการภายในหรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ แสดงโอกาสความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรงผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	๑	๔	๔

ตารางที่ ๓.๑ แสดงระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง โอกาส/ความเสี่ยงการ กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการ	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก(MUST)	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง(SHOULD)
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	๑	

ตารางที่ ๓.๒ แสดงระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของ เจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี			×

๔) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ระดับการควบคุมความเสี่ยง แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

ระดับพอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังดำเนินการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการองค์กร แต่ยอมรับได้

ระดับอ่อน : จัดการไม่ได้หรือเพียงบางส่วน เกิดจากรายจ่ายเพิ่ม มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ แสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
			ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าระดับสูงความเสี่ยง
๑	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ในการสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	พอใช้		✓	

แบบบริหารความเสี่ยงการทุจริตของโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเสี่ยงด้าน	กระบวนการ/งาน	รูปแบบพฤติกรรม	มาตรการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ใน การสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ใน การสอบคัดเลือก นักเรียนเข้าเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี	๑) ควบคุมกำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรปฏิบัติตามมติ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนฯ โดยเคร่งครัดเพื่อให้การสอบคัดเลือกเป็นไป ด้วยความยุติธรรม โปร่งใส หากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนแสวงหาผลประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ใด ๆ ต่อการสอบคัดเลือกดังกล่าว เป็นความผิดวินัยร้ายแรง ๒) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนไปสอบ กวดวิชาและ/หรือสอนพิเศษ ๓) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนที่มีบุตรหรือเครือญาติที่สมัครสอบคัดเลือกเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการสอบคัดเลือกใด ๆ ทั้งสิ้น	ต.ค. ๖๒ - ก.ย. ๖๓	ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายอำนวยการ